

el Poema de Nadal

de Josep Maria de Sagarra

Direcció
Esteve Polls

TEATRE VICTÒRIA

dimarts 27 de Desembre
a les 20 h

El Poema de Nadal

Josep Maria de Sagarra

Nadal 2011

Teatre Victòria

27 de desembre de 2011

A *El poema de Nadal*, Josep Maria de Sagarra va voler fer una revisió personal d'una peça incorporada a la tradició catalana. Publicat l'any 1931, el poema va quallar en l'imaginari de la gent de forma immediata, i es va convertir en un dels relats poètics més arrelats a la nostra cultura. Esteve Polls, que ha dirigit aquesta recreació del naixement de Jesús i el pelegrinatge dels pastors nombroses vegades des de la primera representació, l'any 1950 a Badalona, ha portat *El poema de Nadal* per esglésies i catedrals de tot Catalunya. Ara, al Teatre Victòria i en unes dates tan assenyalades, tenim l'oportunitat de retrobar-nos amb tot un clàssic popular de Nadal i, a més, de retre un homenatge a la figura d'Esteve Polls, un nom imprescindible en la història del teatre català.

Fitxa artística:

Direcció
Adjunt a la direcció
Regidoria
Il·luminació
So
Direcció i Producció musical
Ajudanta de producció
Escenografia
Vestuari

Esteve Polls
Mònica Luchetti
Joan M. Segura
Ignasi Morros
Oscar Maza
Josep Prats
Cristina Aragay
Joan Jorba
Gabriela Maffei

Amb

Jaume Comas
Mercè Comes
Enric Majó
Sergi Mateu
Alexandra Palomo
Jaume Pla
Mercè Pons

Producció

ANEXA

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya –
ICIC

Amb la col·laboració de

3xtr3s – Teatre Victòria

Música

Manel Camp
Coral Cantiga
Coral infantil Tic Tac

Direcció tècnica i muntatge

Equips tècnics d'ANEXA

Esteve Polls, que als seus 89 anys és el degà dels directors de teatre a Espanya, s'encarrega novament de dirigir la posada en escena d'un dels poemes més significatius de la primera època de Josep Maria de Sagarra.

Esteve Polls va dirigir per primera vegada "El poema de Nadal" a principis dels anys 50 al Cercle Catòlic de Badalona, on va presentar una adaptació teatral del poema dividint-lo en personatges que representaven les diferents figures del pessebre i recitaven el text de Sagarra.

En 1957, Polls va oferir la seva versió del poema al Teatre Alexis de Barcelona amb una representació a la qual va assistir Josep Maria de Sagarra, que després del recital es va dirigir al públic visiblement emocionat.

Uns quants anys després, el 1961 i 1963, Esteve Polls va dirigir una nova versió d'aquest poema al Palau de la Música de Barcelona, del qual es va gravar un disc que es va esgotar ràpidament.

L'any 2007, i al Teatre Nacional de Catalunya, va ser el darrer cop que Esteve Polls va representar aquesta peça tradicional i emotiva.

"D'UN POEMA DE NADAL, DE 1957 AL "TEATRE ALEXIS" DE LA RAMBLA CATALUNYA.-

En el curs de la temporada de la meua Companyia del TEATRE EXPERIMENTAL DE BARCELONA, varen arribar com cada any les Festes de Nadal, i com cada any també em vaig decidir a posar en escena una dramatització de "EL POEMA DE NADAL" de Sagarra que ja a títol tradicional pujava al escenari on fos quina fos la meua Companyia no m'estalviava de representar. Aquell 1957, però, una anècdota inesperada i per a mi fins i tot commovedora va marcar el pas dels versos sagarrians.

Era el dia 27 de Desembre, l'endemà de Sant Esteve. Acabada la funció que representaven totes les tardes de la programació ordinària, que aquell dia era, ni més ni menys que el vodevil francès "BOLERO", de Michel Duran, ens disposaven al muntatge tradicional d'un petit pessebre que feia de contrapunt al recitat, quan ens varen avisar de l'arribada del propi Josep Maria de Sagarra, que venia a veure "que havia fet el Polls amb els seus versos".

L'emoció es va apoderar de tots nosaltres i "EL POEMA" va sortir com mai,.

El públic dempeus amb un aplaudiment inacabable reclamava la presència del autor al escenari. Finalment, Sagarra accadi i amb verb emocionadíssim digué més o menys això:

..!".....Confesso que fins ara jo no creia massa en la llegenda. Avui m'heu fet plorar...Aquesta nit m'heu fet plorar....."

I EL POETA NACIONAL PLORAVA!.....US HO JURO.....!

Esteve Polls

Del llibre de memòries "Cinc minuts abans que caigui el teló"

ESTEVE POLLS I CONDOM

Director d'Escena

Nascut a Barcelona

el 17 de Novembre de 1922

Formació escènica tradicional des del terreny afeccionat com s'estilava els anys immediats a la Guerra Civil. Entra en el professionalisme l'any 1950, presentant-se en el marc de la Plaça del Rei, de Barcelona, amb un espectacle de tragèdia moderna, en el que intervenen tres centes persones.

L'any 1952, associat amb Juan-Germán Schröder, dirigeix en ocasió del Congrés Eucarístic Internacional de Barcelona, l'Auto Sagramental" representat a la façana de la Sagrada Família, amb 1.200 actuant.

De la mà de Josep Maria de Sagarra, que ha vista aquella realització, es fa càrrec de la direcció de la Companyia Titular Catalana del Teatre Romea; som a Setembre de 1952. Amb un lleu parèntesi de mesos continua al front de l'esmentada Companyia fins a 1957. En aquests període de sis temporades dirigeix totes les estrenes d'aquell teatre, amb un elenc en el que figuren, Maria Vila, Ramon Duran, Emília Baró, Teresa Cunillé, Mercè Bruquetes, Pepita Gelabert, Carles Lloret, Lluís Nonell, Lluís Carratalá, Paquita Ferrandiz, Pere Gil, Rafel Anglada, Matilde Almendros, Francesc Vals, etc...

Al mateix temps, forma la seva Companyia pròpia, dita "Teatre Experimental de Barcelona" i fa una "tourné" per Itàlia del Nord, els anys 1954 i 1956, amb tres obres de Garcia Lorca, Giovanni Cantieri i Sor Juana Inés de la Cruz. El portar Lorca a l'estranger en representació del país sense permís li val l'haver-se de presentar durant molt de temps a la "Jefatura" de Policia de Barcelona periòdicament..

Compaginant-ho també amb el "Romea" dirigeix i estrena en el Pati de l'Hospital de la Creu, dues produccions de teatre clàssic espanyol els anys 1954 i 55. També estrena al Port de Barcelona en l'escenari del Palau de la Duana i la reproducció de la caravel·la "Santa Maria" el "Libro de Cristóbal Colón", de Paul Claudel

Estrena l'any 1957 al Teatre Grec de Montjuïc la versió de Sagarra del "Juli César" de Shakespeare, primera vegada que s'autoritza una traducció catalana d'un clàssic universal. Aquestes funcions foren "visitades" moltes nits per els escamots de les Joventuts de Falange de l'època, que es dedicaren a apedregar-nos fins a l'extrem d'una nit arribar a ferir a l'intèrpret del rol de "César".

A banda d'aquestes activitats fou mestre i mentor de Núria Espert, quina formació li es atribuïble durant els anys 1950 al 54. Ell li confia quant té disset anys la "Julieta" de Shakespeare, amb Enric Guitart i Emilia Baró de "partenaires".

Dirigeix temporades senceres als teatres Alexis, Romea, Orfeo Gracienc, Poliorama, Candilejas, Windsor, Barcelona, Còmic, Espanyol, de la Ciutat Comtal, i als Recoletos, Reina Victoria, Fuencarral, Centre de la Villa, etc. de Madrid.

L'any 1958-59 resideix a París amb la seva companya Montserrat Salvador, fent Radioteatre, i Romanphoto, al mateix temps que diverses experiències academico-teatral en els medis "amateurs" d'aquella capital.

Tornat a Espanya l'any 59 resideix a Madrid, on es fa càrrec de la direcció del Teatre de la Zarzuela fins l'any 1961. El 62 torna al "Romea" de Barcelona, reestrenant amb Montserrat Carulla el "Romeo i Julieta" shakespeareà.

L'any 1965 estrena al Teatre Poliorama "La zapatera prodigiosa", de Garcia Lorca i al Windsor i, al Palau de la Música, el "Bon Nadal Mr. Scrooge" amb Joan Capri. Estrena, també, una versió personal de "El Poema de Nadal" sagarrià. El 1964 l'Ajuntament de Barcelona li encarrega la realització del IV Centenari de Shakespeare, que es desenvolupa en el Palau de les Nacions de Montjuïc, amb la posada en escena de "Macbeth", "Nit de Reis" i "Juli César".

L'any 1966, marxa a Amèrica, com director de la Compañia de Teatro Universal d'Alejandro Ulloa, i estrena a Buenos Aires i després en gira per l'Argentina "La vida es sueño", de Calderón, "Los intereses creados", de Benavente i "Otelo" de Shakespeare. El periple americà amb l'Ulloa segueix per terres de Colòmbia durant 1967, fins que la Direcció del Teatre Colón de Bogotá i el Ministeri d'Educació d'aquell país li accepten el seu projecte de fundació del "Teatre Nacional Popular de Colombia", al front del que està fins a l'estiu de 1968, quan amb companyia pròpia passa a Costa Rica, on, en el seu Teatre Nacional estrena "Un tranvia llamado Deseo", de T. Williams i "Arlequin, criado de dos amos", de Goldoni. Es requereix pel Ministre de Cultura i el propi President de la República per fundar i comandar la "Compañia Nacional de Teatro", al front de la que està fins l'any 1974, que tornarà a Espanya; Cinc anys d'un treball modèlic reconegut encara ara amb diversos homenatges i distincions pels diferents governs d'aquella nació. Es pot resumir la seva feina com la real fundació del professionalisme teatral a Costa Rica inexistent abans de la seva arribada i que avui dia compta amb no menys d'una dotzena de teatres per una capital de 300.000 habitants.

Torna a Espanya i a Catalunya amb el nomenament com Director del anomenat "Teatro Nacional de Barcelona. Compañia "Angel Guimerà". Al front de la mateixa, estrena, entre d'altres, "Las Troyanas, d'Eurípides-Sartre, "El señor de Pygmalión", de J. Grau i "Los hijos del sol", de Gorki. Dissolt l'any 1975 aquell teatre, forma varies Companyies pròpies, amb les que fa gires per Catalunya, fins que l'any 1979 l'entitat financera "La Caixa", li encarrega el muntatge del "Canigó" de Verdaguer amb el que recorre tota la geografia catalana.

La temporada 1981-82 es encarregat pel Govern Basc dels Cursos de formació teatral de l'Escola Oficial de Teatre d'Euskadi. Al front de la mateixa, estrena la versió en euskera de la tragèdia d'Eurípides "Troiarak" (Les troianes).

Torna a Catalunya i amb Montserrat Salvador estrena la "Fedra" de Racine, que remuntarà tres vegades més en distintes adaptacions anys a venir..

El 1996, a Costa Rica, es objecte d'un homenatge conjunt amb la seva esposa l'actriu Montserrat Salvador en ocasió dels 25 anys de fundació de la Compañia Nacional de Teatro d'aquell país.

Al 1998 li es concedida la Creu de Sant Jordi per la Generalitat de Catalunya en reconeixement al seu treball i a la seva projecció internacional.

Entre les seves darreres experiències teatrals volem destacar les posades en escena d'una nova "Fedra" i l'estrena de "Caos dempeus", de Veronique Olmi al Versus-Teatre de Barcelona, l'any 2001.

I com a punt final (per ara) d'aquesta llarga trajectòria sobresurten les escenificacions de "El Poema de Nadal" de Josep Ma. De Sagarra integrat en l'espectacle "Nadal en concert" en gira per les catedrals de Catalunya, els anys 2003, 2004 i 2005.

El Desembre del 2006, estrena al Mercat de les Flors en una petita temporada que s'aprofita també per retre-li pels companys de professió un petit homenatge a la seva dilatada carrera en el nostre teatre, la peça farsesca inspirada en el teatre molieresca "JUGANT AMB MOLIERE", amb la que farà més tard gira per Catalunya.

Els anys següents i en mig d'un contenciós que sosté amb el Teatre Nacional de Catalunya, te temps encara per presentar a Madrid al "Teatro Español", l'original castellà de la mateixa obra amb gran èxit. Seguidament, passa a Barcelona novament en el Teatre Romea commemorant els 70 anys de professionalitat iniciada el Setembre de 1952.

Fins aquí i l'afegit del present "POEMA DE NADAL" representat en diverses ocasions en esglésies, catedrals i monuments artístics, s'acaba el resum del meu "currículum".

UNA NOTA MES:

El Desembre del any 2007 estrena al TNC l'esmentat "POEMA

Barcelona 30/11/11

EL POEMA DE NADAL
Església de El Pi
Desembre 2004

EL POEMA DE NADAL
Teatre Nacional de Catalunya
Desembre 2007

AMB

JAUME COMAS

ENRIC MAJÓ

SERGI MATEU

JAUME PLA

MERCÈ PONS

ALEXANDRA PALOMO

MERCÈ COMES

MANEL CAMP
PIANO

CORAL CANTIGA

Coral infantil
TIC TAC

El Poema de Nadal

Teatre Victoria, 27-12-11

Continguts musicals

CONCERT

- 1.- Soprano solista de Cantiga (M. Lluïsa Sanarau)
El Cant dels ocells (1 estrofa)
- 2.- Manel Camp (piano),
suite de temes nadalencs
- 3.- Cantiga i Victor Valls (piano)
El desembre congelat (A. Guinovart)
El dimoni escuat (A. Guinovart)

EL POEMA DE NADAL

Nens

El Rabadà
La pastora Caterina

Cant primer

Nit de vetlla (S. Mas)	Cantiga
L' àngel i els pastors (M. Oltra)	Cantiga
El cant dels ocells	M. Camp (piano)

Cant segon

El rabadà (melodia)	Cantiga
El rabadà (M. Oltra)	Cantiga
El rabadà (M. Oltra)	Cantiga 3a. i 5a. Estrofes
	Manel Camp (piano)

Cant tercer

El desembre congelat (S. Mas)	Cantiga
Sant Josep i la Mare de Déu (P. Jordà)	Cantiga
Fum, fum, fum (S. Mas)	Cantiga

Cant quart

El noi de la mare (melodia)	Cantiga, noies
	M. Camp (piano)

Cant final

Santa nit	Manel Camp + Cantiga
------------------	----------------------